

כיצד תומכים במורים המלמדים קורסים מקוונים אקדמיים בבתי ספר בפריפריה החברתית-גיאוגרפית? (פוסטר)

ליאת צבי
אוניברסיטת תל אביב
liatzv@tauex.tau.ac.il

אודרי אדי-רוקח
אוניברסיטת תל אביב
adiun@tauex.tau.ac.il

מעין קמחי-לוי
אוניברסיטת תל אביב
maayanlevy2@mail.tau.ac.il

חוה בן-חורין
אוניברסיטת תל אביב
havabha@tauex.tau.ac.il

דלית מור-סוסנובסקי
אוניברסיטת תל אביב
dalitmor@tauex.tau.ac.il

How to Support Teachers in the Instruction of Online Academic Courses at Schools in the Socio-geographic Periphery? (poster)

Maayan Kimhi Levy
Tel Aviv University
maayanlevy2@mail.tau.ac.il

Audrey Addi-Raccach
Tel Aviv University
adiun@tauex.tau.ac.il

Liat Zvi
Tel Aviv University
liatzv@tauex.tau.ac.il

Dalit Mor-Sosnovsky
Tel Aviv University
dalitmor@tauex.tau.ac.il

Hava Ben-Horin
Tel Aviv University
havabha@tauex.tau.ac.il

Abstract

The 'Academic City' program aims to increase the accessibility of higher education to high-school students in the social and geographic periphery, and to develop their academic self-efficacy. In this program, the students study an online academic course at class, under the guidance of their teachers, and can receive academic credits. The program offers a unique model for assimilating educational innovation in the form of online academic courses at schools, which includes: (1) strategic partnership between the university, the Ministry of Education, the municipal authorities and the schools, (2) teachers' training, (3) management of the partnerships and ongoing support for teachers, (4) students' events, including a meeting with the course lecturers and an academic skills workshop, (5) developing teacher communities, and (6) developing complementary instructional materials. We will present the results of a qualitative study, conducted with 7 new teachers in the project, that shed light on the important aspects of implementing this program in new schools: (1) the principal has an important role in supporting the professional and institutional aspects of the process and providing personal and professional support for the new teachers, (2) the municipal authority plays an important role in the external and budgetary envelope, which provides schools with the necessary resources, (3) the support of the Academic City staff is an extremely important element in the assimilation process, since it is the driving force and the connector between the various stakeholders related to the program: municipality, schools and teachers.

Keywords: Academic city, academic self-efficacy, academic online courses, Implementation of educational innovations.

תקציר

תכנית 'עיר אקדמית' פותחה בדקאנט לחדשנות בהוראה ולמידה באוניברסיטת תל אביב, ובמסגרתה תלמידי תיכון לומדים קורס אקדמי מקוון בכיתות, בהנחיית מוריהם המקצועיים, נבחרים עליו בתום השנה ויכולים לקבל עבורו נקודות זכות אקדמיות. מטרת התכנית היא להנגיש את ההשכלה הגבוהה לתלמידי תיכון בפריפריה חברתית וגיאוגרפית ברחבי הארץ, ולפתח אצלם מסוגלות עצמית אקדמית. מסוגלות זו מתארת את האמונות, המחשבות ורמת הביטחון של תלמידים ביכולתם להצליח במשימה אקדמית, והיא קשורה להגברת המוטיבציה והיכולות שלהם להצליח במשימות לימודיות בבית הספר ואף באוניברסיטה (Putwain, Sander & Larkin, 2013). למידה בקורסים מקוונים מגבירה את המסוגלות העצמית האקדמית של הלומדים, מפתחת אצלם מיומנויות של למידה עצמאית ואסטרטגיות למידה המשפרות את ביצועיהם ואת גישתם לתהליכי למידה (Valencia, López & Sanabria, 2016). כדי ללמד בקורסים אלה, נדרשים המורים לעבור הכשרה ייחודית, להתנסות בהוראה מקוונת ולהתאים את שיטות ההוראה שלהם ללמידה המקוונת (Stephenson, 2018). הצלחת תהליך ההטמעה של חדשנות חינוכית במערכות חינוך קשורה על פי הספרות למעורבות רבה יותר של המורים בתהליך השינוי, להכשרת מורים לשימוש בטכנולוגיה המתקשבת להוראה, להובלת ההטמעה על ידי בעלי תפקידים המהווים מנהיגות חינוכית בתחום ולתמיכה של גורמים אזוריים, המספקים את המשאבים (שמיר-ענבל וקלי, 2011). תכנית עיר אקדמית מציגה מודל ייחודי להטמעת חדשנות חינוכית בדמות שילוב של קורסים מקוונים אקדמיים בבית הספר, הכולל:

- (1) יצירת שותפות אסטרטגית בין האוניברסיטה, משרד החינוך, הרשויות העירוניות ובתי הספר, (2) הכשרת מורים להוראת הקורס על ידי משרד החינוך, (3) ניהול השותפויות וליווי שוטף וצמוד של המורים על ידי צוות התכנית, (4) קיום אירועים עם התלמידים במהלך השנה, כולל ביקור באוניברסיטה וסדנת הכנה לבחינה אקדמית, (5) פיתוח קהילות מורים בתכנית, ו- (6) פיתוח חומרי למידה תומכים לקורסים. התכנית מלווה מזה שנתיים במחקר, שמטרתו להעריך את הישגי התוכנית, לשפר תהליכים חינוכיים ולהפיק תובנות תיאורטיות. בפוסטר יוצגו ממצאי מחקר איכותני, שבוצע בשנת תשפ"ב, המאירים את ההיבטים החשובים בהטמעת תכנית זו בבתי ספר חדשים. המחקר מבוסס על ראיונות עם מורים שלימדו בתוכנית. ניתוח תמטי של הראיונות הצביע על בעלי העניין המסייעים בהטמעת התכנית בבתי הספר:

- (1) מנהל/ת בית הספר – למנהל/ת תפקיד חשוב בתמיכה בהיבטים המקצועיים והמוסדיים של התהליך ובתמיכה אישית ומקצועית למורים החדשים; (2) הרשות המקומית – בעלת תפקיד חשוב במעטפת החיצונית והתקציבית, המספקת לבתי הספר את הצרכים והמשאבים הנחוצים להצלחת התכנית; (3) צוות עיר אקדמית באוניברסיטה – זהו הכוח המניע והמחבר בין השותפים השונים לתוכנית: העירייה, בית הספר והמורים, והוא מאפשר ליצור מחויבות לתוכנית ולקדם חזון משותף המבוסס על שילובן של אוכלוסיות מהפריפריה החברתית והגיאוגרפית. התמיכה מבעלי העניין מקלה על האתגרים שבפניהם נצבים המורים ומאפשרת להם לגלות מחויבות ליעדי התכנית וליישמה בהוראתם.

מילות מפתח: עיר אקדמית, מסוגלות עצמית אקדמית, קורס אקדמי מקוון, הטמעת חדשנות חינוכית.

מקורות

- שמיר-ענבל ת, וקלי י. (2011). מודל מערכתי להטמעת תקשוב בתרבות בית ספרית. בתוך: ג. קורץ וד. חן (עורכים). תקשוב, למידה והוראה. (עמ' 371-400) הוצאת המרכז ללימודים אקדמיים - אור יהודה
- Putwain, D., Sander, P., & Larkin, D. (2013). Academic self-efficacy in study-related skills and behaviours: Relations with learning-related emotions and academic success. *British Journal of Educational Psychology*, 83, 633–650.
- Stephenson, J. (Ed.). (2018). *Teaching & learning online: new pedagogies for new technologies*. Routledge.
- Valencia-Vallejo, N., López-Vargas, O., & Sanabria-Rodríguez, L. (2016). Self-efficacy in computer-based learning environments: A bibliometric analysis. *Psychology*, 7(14), 1839